

Spis treści

<i>Wprowadzenie</i>	11
---------------------------	----

Część I

Wokół sytuacji trudnych – zagrożenia i możliwości zapobiegania kosztom społecznym

Agnieszka Pietrzyk

Praca w zespole. Rozwiązywanie problemów i konfliktów grupowych	15
Po co wprowadzać pracę zespołową?	15
Grupa	16
Problem i jego rozwiązywanie	19
Czym jest konflikt i co się dzieje, gdy wystąpi?	21
Negocjowanie	24
Mediacja	25

Kazimiera Wódz, Ewa Leśniak-Berek

Superwizja w pomocy społecznej	31
Definicje superwizji	31
Specyfika pomocy społecznej a superwizja	32
Przydatność superwizji w pracy socjalnej	33
Funkcje superwizji w placówkach pomocy społecznej	35
Zasadnicze różnice między superwizją a konsultacją	36
Podstawowe modele superwizji	37
Etapy sesji superwizyjnej	38
Metody działań superwizyjnych	39
Czynniki determinujące skuteczność superwizji	42
Podstawowe trudności w procesie superwizji	42
Podsumowanie	45

Dobroniega Trawkowska

Wypalenie zawodowe wśród pracowników socjalnych i sposoby przeciwdziałania	47
Wypalenie w definicjach	48
Modele wypalenia zawodowego i narzędzia ich pomiaru	49
Symptomy wypalenia	50
Badania nad wypaleniem zawodowym pracowników socjalnych	51
Czy pracownicy socjalni ulegają wypaleniu?	51
Jakie czynniki związane są z wypaleniem pracowników socjalnych?	52
W jaki sposób, za pomocą jakich środków powinno się przeciwdziałać wypaleniu wśród pracowników socjalnych?	53
Sposoby radzenia sobie z trudnościami w rolach zawodowych – perspektywa socjologiczna i wnioski z badań empirycznych	55

Sabina Pawlas-Czyż

Pomoc w konfrontacji z rzeczywistością kryzysową. Refleksje wokół zagadnienia interwencji kryzysowej	61
Sytuacje traumatyczne i zespół PTSD. Konsekwencje przeżycia traury	62
Inne rodzaje sytuacji kryzysowych	65
Kryzys psychologiczny – obszar wyzwań dla interwencji kryzysowej	66
Interwencja kryzysowa	67
Podstawowe zasady interwencji kryzysowej	69
Cele interwencji kryzysowej i umiejętności interwenta	70
Kryzys momentem zwrotnym?	71

Andrzej Niesporek

Projekt socjalny	75
Działanie metodyczne w pracy socjalnej	75
Istota i rodzaje projektów socjalnych	76
Struktura projektu socjalnego	77
Istota i rodzaje ewaluacji	79

Część II

Aktywizacja społeczności lokalnej w procesie rozwijania postaw obywatelskich

Jolanta Klimczak-Ziółek

Animacja społeczna w teorii i praktyce. Wybrane zagadnienia	85
Animacja – definicyjne dylematy	85
Koncepcje animacji społecznej	86

Typy animacji społecznej	88
Animacja społeczna w praktyce	89
Animacja wobec wyzwań współczesności	90

Andrzej Niesporek

Trzeci sektor w Polsce. Organizacje pozarządowe w sektorze socjalnym	93
Problemy terminologiczne	93
Prawne ramy funkcjonowania trzeciego sektora w Polsce	94
Kondycja trzeciego sektora	94
Trzeci sektor jako społeczeństwo obywatelskie	96
Programy działania i przyszłość	98
Organizacje pozarządowe w sektorze socjalnym	98

Część III

Główne obszary wyzwań dla współczesnej pracy socjalnej we wzmacnianiu jednostek i grup

Stanisław Nitecki

System prawny pomocy społecznej w wybranych państwach ze szczególnym uwzględnieniem państw Unii Europejskiej	105
Modele pomocy społecznej	105
Podstawy prawne pomocy społecznej	109
Pomoc społeczna w Belgii	116
Podsumowanie	118

Liliana Krzywicka

Przemoc w rodzinie – specyfika pracy socjalnej z ofiarami przemocy	121
Przemoc w rodzinie – charakterystyka zjawiska	
1. Definicja przemocy wewnątrzrodzinnej	121
2. Cykle przemocy	122
3. Źródła przemocy	123
4. Formy i przejawy przemocy	124
5. Psychologiczne skutki przemocy	125
6. Zespół zaburzeń stresu pourazowego	126
7. Syndrom bitej kobiety	127
8. Strategie radzenia sobie z przemocą	127
9. Skuteczność strategii radzenia sobie z przemocą w bliskich związkach	128

10. Charakterystyka mechanizmów psychologicznych związanych z doznawaniem przemocy w związku	129
11. Efekt psychologicznej pułapki	129
12. Syndrom sztokholmski	130
Specyfika pracy socjalnej z osobą dorosłą doznającą przemocy	131
1. Cele i założenia pracy socjalnej z osobą doznającą przemocy	131
2. Diagnoza sytuacji osoby doznającej przemocy	132
3. Ocena sytuacji klienta	133
4. Interwencje w pracy socjalnej z ofiarą przemocy	133
5. Zakończenie i ewaluacja	136
Krystyna Faliszek	
Bezrobocie jako problem społeczny	139
Rodzaje bezrobocia	141
Psychospołeczne skutki bezrobocia	143
Rodzina wobec problemu bezrobocia	145
Sposoby przeciwdziałania bezrobociu	146
Agnieszka Pietrzyk	
Praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi	151
Wstęp	151
Klasyfikacja, symptomy oraz powstawanie zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży	152
Zaburzenia psychiczne ludzi dorosłych	
1. Zaburzenia nastroju	161
2. Zaburzenia lękowe	162
3. Schizofrenia	165
4. Klasyfikacja i symptomy zaburzeń wieku senioralnego tj. po 65. roku życia	168
Andrzej Niesporek	
Uzależnienie od alkoholu	173
Istota procesu uzależnienia	173
Stadia rozwoju choroby alkoholowej	175
System iluzji i zaprzeczeń	177
Współuzależnienie	179
Rodzina z problemem alkoholowym	181
Blanka Długi	
Nowe spojrzenie na metody i techniki pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi fizycznie	187
Wstęp	187

Niepełnosprawność a praca socjalna	187
Metoda w refleksji pracy socjalnej – w poszukiwaniu podmiotowości osoby niepełnosprawnej	190
Metoda pracy grupowej (<i>grup work</i>)	199
Charakterystyka etapów, przez które przechodzą grupy samopomocowe oraz rola pracownika socjalnego/prowadzącego w poszczególnych fazach istnienia grupy	200
<i>Indeks pojęć</i>	207

